

Sekcja 11. Ochrona przyrody a ochrona gatunkowa. Sekcja ta objęła 10 doniesień informujących o warunkach ochrony owadów w różnych krajach.

Sekcja 12. Entomologia rolnicza. Odbyło się 10 sesji obejmujących takie zagadnienia, jak dynamika populacji szkodliwych owadów, odporność roślin, straty w polach i integrowane metody. Z 3 sympozjów jedno było poświęcone stoncy ziemniaczanej. A. Forgasz przedstawił alarmujący stan odporności stonki na insektycydy w północno-wschodnich rejonach USA. R. F. Schroder zwrócił uwagę na możliwości wykorzystywania *Edovum puttleri* (Eulophidae) do biologicznego zwalczania stonki.

Sekcja 13. Entomologia leśna. Odbyło się 15 sesji, na których dominowała tematyka „kornikowa”. Jedno z dwóch sympozjów poświęcone było wpływowi zanieczyszczeń środowiska na efektywność szkodników leśnych.

Sekcja 14. Entomologia przechowywania produktów. Dwie sesje poświęcone były biologii szkodników przechowywanych oraz metodom ochrony przechowywanych. Z czterech sympozjów jedno objęło problemy związane z feromonami szkodników przechowywanych, inne — niechemiczne metody ich zwalczania.

Sekcja 15. Entomologia medyczna i weterynaryjna. Kolejne sesje dotyczyły: *Culex pipiens* Complex, ekologii komarów i ich zwalczaniu, meszkom i innym krwio pijnym muchówkom. Jedno z sympozjów poświęcone było zwalczaniu *Hypoderma* spp.

Sekcja 16 i 17 objęły zagadnienia toksykologii, ubocznych wpływów pestycydów i odporności stawonogów na pestycydy.

Sekcja 18. Patologia. 19. Biologiczne zwalczanie i 20. Integrowane zwalczanie zostaną obszerniej omówione w jednym z najbliższych zeszytów.

Sekcja 21. Chemiczne zwalczanie owadów i roztoczy, poświęcona była głównie nietypowym metodom, jak wykorzystywanie regulatorów wzrostu czy substancji roślinnego pochodzenia.

Sekcja 22 objęła różne sympozja i zebrania grup roboczych. Tematem jednego z sympozjów były Gyrridae. Organizatorem (drugiego już) sympozjum neuropterologii był prof. H. Aspöck. Wygłoszono na nim 34 referaty i doniesienia. Dalsze sympozja dotyczyły chrząszczy — *Hydrodephaga*, *Chrysomelidae*, *Microlepidoptera*, i karaczanów. Dr H. Meyer był organizatorem sympozjum cecidologii oraz spotkania grupy roboczej „Cecidomyiidae” (omówionego w osobnym sprawozdaniu). Odbyło się również wiele spotkań o charakterze organizacyjnym.

Ceremonię zamknięcia Kongresu uświetnił wykład M. J. Way'a „Integrowana ochrona roślin — Stan i perspektywy”. Miejscem następnego, XVIII Kongresu Entomologii będzie Vancouver.

Henryk Sandner

Sympozjum „Workshop on Cecidomyiidae” na XVII Międzynarodowym Kongresie Entomologii w Hamburgu (20 - 26 VIII 1984)

W ramach XVII Międzynarodowego Kongresu Entomologii w Hamburgu, który odbył się w dniach 20 - 26 sierpnia 1984 r., jedną z 22 sekcji była sekcja tematów specjalnych („Special Themes”). Obejmowała ona również spotkanie robocze „Workshop on Cecidomyiidae”, dotyczące muchówek pryszczarkowatych, *Cecidomyiidae*. Spotkanie odbyło się w Centrum Kongresowym 22 sierpnia 1984 r., a jego organi-

zатorem był dr Hans Meyer z Instytutu Zoologii Uniwersytetu w Kiel, RFN. Tematyka obejmowała morfologię, taksonomię, ekologię i zwalczanie przyszczarków. Oto krótkie streszczenia wygłoszonych referatów.

Dr K. M. Harris (British Museum, Anglia) w referacie „Gallmidges in agriculture” przedstawił wpływ szkodliwych i pożytecznych przyszczarków na światową produkcję rolną. Omówił m.in. gatunki *Haplodiplosis equestris* (Wagner), *Orseolia oryzae* (Wood-Mason) i *Contarinia sorghicola* (Coq.), podkreślając ich znaczenie w kształtowaniu wielkości urodzaju. Zwrócił uwagę na przyszczarki, które są lub mogą być w przyszłości stosowane do biologicznego zwalczania mszyc, roztoczy, czy innych szkodników, a nawet chwastów.

Dr J. H. Ko (Forest Research Institute, Seul, Korea), współautor referatu „The translocation of parasites of *Thecodiplosis japonensis*”, omówił rolę pasożytów z rodzaju *Inostemma* Haliday i *Platygaster* Latreille w ograniczaniu populacji *Thecodiplosis japonensis* Uchida & Inouye, który występuje na sośnie w Korei. Przedstawił metodę pozyskiwania pasożytów w insektariach, gromadzenie ich w specjalnych kontenerach, transportowanie i uwalnianie na powierzchniach leśnych o niskim poziomie spasożytowania szkodnika. Na podstawie wieloletnich badań stwierdzono, że poziom spasożytowania zwiększał się do homeostazy, która była osiągnięta po 5 lub 6 latach po zainicjowaniu akcji.

Następnie, pisząca sprawozdanie, w referacie „Gall-midge (*Cecidomyiidae*, *Diptera*) pests in seeds and cones of coniferous trees in Poland” przedstawiła wyniki kilkuletnich badań dotyczących przyszczarków — szkodników nasion jodły, modrzewia i świerka w Polsce. Uwzględniono m. in. gatunki szkodników: *Resseliella piceae* Seitn., *R. skuhravyorum* Skrzypcz., *Plemeliella abietina* Seitn., *Kaltenbachiola strobili* (Winn.) i *Dasineura* sp. oraz ich pasożyty i drapieżce. Omówiono znaczenie gospodarcze wspomnianych szkodników.

Dr C. Wall (Rothamsted Exp. Station, Anglia), współautor referatu „Monitoring the spatial and temporal distribution of the pea midge, *Contarinia pisi*”, przedstawił przestrzenne i czasowe rozszedlenie *C. pisi*, które kontrolowano przy użyciu odpowiednich pułapek. Omówił także zakłócenia w biologii przyszczarka, po wprowadzeniu pułapek feromonowych.

Dr J. Yukawa (Kagoshima University, Japonia) w referacie „Life history strategies of gall-midges with special references to univoltine gall-making species” scharakteryzował dwa typy cyklu życiowego przyszczarków. W typie pierwszym dorosłe larwy żyją na roślinach żywicielskich, a na przezimowanie udają się do gleby. W typie drugim niedorosłe lub dorosłe larwy zimują w wyrosłach na roślinach żywicielskich, a przepoczwarczenie dokonuje się wewnątrz wyrosli następnej wiosny. Wymienione cykle życiowe przyszczarków zostały porównane w aspekcie m. in. pozycji systematycznej przyszczarków i ich roślin żywicielskich, kształtu i rozwoju wyrosli, kompleksu pasożytów, diapauzy, śmiertelności przyszczarków, a także czynników związanych z ich behawiorem.

Dr H. Meyer (University in Kiel, RFN) wygłosił referat „Biology, ecology, and some morphological details (ovipositor) of coastal gall-midges”. Przedstawił wyniki badań dotyczących przyszczarków w przybrzeżnym pasie morskim (słone bagna). Stwierdził różnice w liczebności gatunków przyszczarków w poszczególnych strefach. W *Puccinellietum* znaleziono 24 gatunki, w *Festucetum* — 46, a w *Lolio-Cynusoretum* — 58. Maksymalna liczba osobników wystąpiła w lipcu i sierpniu, a gatunków — w sierpniu. Na przykładzie gatunków mycetofagicznych Meyer omówił interesujące zjawisko migracji z morskich grobli i powierzchni polderów do słonych bagien. Podał także informacje o budowie pokładelka fitofagicznych przyszczarków.

Prof. E. Sylven (Swedish Museum Nat. Hist., Stockholm, Szwecja), w referacie „Classificatory considerations related to *Dasineura* Rond. and allied genera (*Cecidomyiidae*, *Oligotrophini*)” dokonał krytycznego przeglądu rodzajów *Oligotrophini*, utworzonych lub zaakceptowanych przez Rübsaamena w relacji do rodzaju *Dasineura* Rond. Konkludując stwierdził, że w wielu przypadkach status rodzajowy nie jest istotny. W konsekwencji zaproponował szeroką koncepcję rodzaju *Dasineura*.

Dr R. Gagné (US National Museum, Washington, USA) wygłosił referat „Problems in the classification of the phytophagous cecidomyiids (*Dip.*, *Cecidomyiidae*)”. Przedstawił zarys przeglądu fitofagicznych przyszczarków supertrybu *Cecidomyiidi*. Stwierdził, że obecna klasyfikacja, chociaż użyteczna, opierająca się częściowo na cechach powierzchniowych nie jest w pełni naturalna. Z uwagi na to, że jeszcze stosunkowo mało wiemy o wspomnianych przyszczarkach, za wcześniej mówić o granicach ich rodzajów.

Dr J. Roskam (Uniwersytet w Leiden, Holandia), współautor referatu „Hostplants of *Dasineura* (*Dip.*, *Cecidomyiidae*): A study in coevolution”, stwierdził, że w obrębie *Cecidomyiidae* najliczniejszy rodzaj *Dasineura* obejmuje około 180 gatunków. Z wyjątkiem kilku gatunków inquilines, przyszczarki te są fitofagami — w większości powodują wyrośla w wegetatywnych tkankach roślin. Na podstawie cech morfologicznych larw zgrupował około 30 gatunków. Formy na *Rosaceae* i *Papilionaceae* zaliczył do jednej grupy, podczas gdy na *Compositae* powinny być podzielone na 2 grupy. Uzyskane tymczasowe wyniki roszą nadzieje na wyjaśnienie pozycji taksonomicznej wielu gatunków wymienionego rodzaju.

Po raz wtóry wystąpił dr C. Wall, współautor referatu „The morphology of antennal sensilla in the pea midge, *Contarinia pisi*”. Podał dane dotyczące struktury i umiejscowienia dwu typów sensilli na czułkach u *C. pisi* Winn. Omówił różnice w budowie circumfilae u samców i samic wymienionego gatunku.

Z kolei dr M. Solinas (Uniwersytet w Bari, Włochy) wygłosił referat „Morphological adaptations of the head and mouth parts of some *Cecidomyiidae* larvae to their feeding behaviour”. Omówił wyniki badań głowy u larw *Cecidomyiidae*, która jest bardzo słabo zaznaczona. Brał pod uwagę m. in. takie elementy, jak policzki (genae), postocipit, a specjalnie mandibulę. Badane larwy reprezentowały trzy ekologicznie różniące się grupy, mianowicie: fitofagi (*Neolasioptera martelli* Nijveldt, *Jaapiella medicaginis* Rüb., *Monarthropalpus buxi* Laboulb.), mykofagi (*Prolasioptera berlesiana* Paoli, *Mycodiplosis erysiphes* Rüb., *M. tremulae* Kieff.) i zoofagi (*Dicrodiplosis pseudococci* Felt, *Aphidoletes aphidimyza* Rond., *Therodiplosis persicae* Kieff.). U wszystkich badanych larw wykazano ścisły związek między budową głowy a rodzajem i sposobem odżywiania się.

Omawiany „Workshop” obejmował także część posterową, w której dr J. Åhman (Swedish University, Uppsala, Szwecja) prezentował studia porównawcze nad behawiorem *Dasineura brassicae* (Winn.) na „preferowanej” przez przyszczarkę roślinie żywicielskiej *Brassica napus* L. oraz na mniej odpowiednich roślinach.

Referaty były uzupełniane przezroczami, często kolorowymi. Po każdym referacie toczyła się dyskusja, w wielu przypadkach ożywiona. Omawiany „Workshop on *Cecidomyiidae*” zakończyło podsumowanie wyników oraz ustalenie wytycznych do dalszych badań.

Spotkanie to świetnie zorganizowane, a prowadzone przez dr H. Meyera i dr K. M. Harrisa, należy uznać za bardzo pożyteczne, wnoszące wiele nowego do wiedzy o przyszczarkach.

Matgorzata Skrzypczyńska